

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 september 2026

Met deze brief schetst het kabinet het tussentijdse actuele beeld van de gasleveringszekerheid en geeft het kabinet een vooruitblik op de aankomende winter van 2026-2027. Ook informeer ik u over het gehoor geven aan de oproep van de Europese Commissie om het EU-vuldoel voor Nederland te verlagen om te voorkomen dat de gasprijzen onnodig (verder) worden opgedreven.

Leveringszekerheid

Het kabinet houdt de gasleveringszekerheid voortdurend scherp in de gaten. Het actuele beeld is dat de gasleveringszekerheid in aanloop naar de winter van 2026/2027 voldoende is geborgd. Er zijn voldoende bronnen voor de levering van gas beschikbaar: binnenlandse productie, import per pijpleiding en in de vorm van LNG en gas uit gasopslag. Het feit dat de gasopslagen dit jaar langzamer worden gevuld, doet hier niet aan af. Voor deze winter speelt EBN een belangrijke rol om voldoende gas op te slaan. Het is de verwachting dat er in totaal meer dan 93 TWh gas wordt opgeslagen waarvan maximaal 85 TWh door EBN. Hiermee voldoet Nederland aan het (verlaagde) Europese vuldoel, waar later in de brief nader op wordt ingegaan.

Sinds 2022 stelt het kabinet zich jaarlijks een vuldoel n.a.v. de introductie van Europese vuldoelen. Het nationale doel van 115 TWh voor dit jaar was gebaseerd op het Gasunie Transport Services (GTS) overzicht gasleveringszekerheid van september 2025¹, waarbij het ging om het scenario van de koudste winter in de afgelopen 30 jaar, waarbij de grootste capaciteitsbron (gasopslag Norg) of volumebron (GATE terminal) zou uitvallen.² In dat scenario gaf GTS aan dat 115 TWh nodig is om te garanderen dat *alle* huishoudens en bedrijven *inclusief* afnemers uit het buitenland volledig van gas beleverd kunnen worden. Met een dergelijke vulgraad zou een hoge vraag volledig bediend kunnen worden, ook zonder dat de volledige importcapaciteit voor LNG wordt benut.³ Dit vuldoel ligt ruim boven de gemiddelde onttrekking uit de opslagen in de winter in de afgelopen jaren van 70 TWh.

GTS heeft bevestigd dat een lagere vulgraad dan 115 TWh niet automatisch betekent dat er onvoldoende gas beschikbaar is voor de komende winter of dat de leveringszekerheid in gevaar komt. Recent heb ik ook een gesprek gevoerd over de vulgraden met energieleveranciers waarbij de ACM en GTS ook aanwezig waren. Daarin hebben energieleveranciers bevestigd dat zij voldoende voorbereid zijn op de winter om te kunnen voldoen aan hun leveringsverplichtingen. Dit kan namelijk ook uit andere bronnen dan gasopslagen komen.

¹ Kamerstukken II 2025/26, 29023, nr. 596.

² Dit komt voort uit de Europese infrastructuurnorm (artikel 5 van de verordening gasleveringszekerheid) en de gasleveringsnorm (artikel 6 van de verordening gasleveringszekerheid).

³ Op basis van definitie van gasleveringszekerheid: dat eindafnemers onder alle relevante omstandigheden tijdig worden voorzien van gas in de vereiste hoeveelheid en kwaliteit (laag- of hoogcalorisch), ook tijdens perioden van hoge vraag.

Hierbij geldt dat huishoudens en essentiële sociale diensten zoals ziekenhuizen de hoogste beschermingsniveaus hebben onder het Bescherm en Herstelplan Gas (BH-G) om gas te kunnen blijven gebruiken indien de situatie sterk zou verslechteren. De ACM houdt toezicht op het geheel van de voorbereiding van energieleveranciers van afnemers met een kleine aansluiting en heeft in algemene zin ook vertrouwen dat deze leveranciers hun leveringsverplichtingen voldoende afdekken. De ACM zal de situatie nauwkeurig blijven monitoren.

Energieleveranciers zijn wettelijk verplicht om op een betrouwbare wijze zorg te dragen voor de levering van gas. Zij hebben daarvoor meerdere opties. Naast de gasopslagen, kunnen zij gas ook per boot of pijpleiding in de winter naar Nederland laten komen. Leveranciers hebben geen verplichting tot fysieke opslag. Dit vulseizoen worden gasopslagen beperkt gevuld doordat het voor marktpartijen financieel onaantrekkelijk is.

Hoge prijzen

De huidige situatie kan wel betekenen dat gasprijzen lang(er) relatief hoog blijven. Voor gas dat al is aangekocht zijn partijen minder blootgesteld aan prijsrisico's. Bepaalde afnemers (m.n. bedrijven) kiezen er bewust voor om gas (deels) niet vooraf in te kopen maar pas wanneer ze het nodig hebben. Die bedrijven kunnen daardoor wel meer blootgesteld zijn aan prijsrisico's. Dit is een ondernemingsrisico waar deze bedrijven zelf hun afweging in maken.

Om de weerbaarheid tegen hogere energieprijzen te vergroten en de mogelijke gevolgen op korte termijn te beperken, heeft het kabinet dit voorjaar tot een pakket aan maatregelen besloten⁴. Hierbij zijn maatregelen getroffen om zowel de koopkracht te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld het reserveren van middelen voor het Noodfonds, als maatregelen om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen door met subsidie of tegen aantrekkelijke voorwaarden te investeren in een warmtepomp of isolatie. Ook zet het kabinet in op energiebesparing door middelen beschikbaar te maken voor het Warmtefonds en Energiefixers om mensen te helpen bij maatregelen thuis en de verhoging van de Energie Investerings Aftrek (EIA) voor bedrijven die maatregelen treffen om op hun energieverbruik te besparen. We zien dat hier grote vraag naar is. Zo maakten bijvoorbeeld van januari tot augustus 2026 meer dan 22 duizend huishoudens gebruik van een lening uit het Warmtefonds tegen 0%. Dat is meer dan in heel 2025. Meer dan de helft van de aanvragen betreft huishoudens met een inkomen tot €60.000 en huishoudens met beperkte leencapaciteit.

Actueel beeld vulgraden

Op 9 september zat er 762 TWh gas in de Europese opslagen. Deze waren op die datum voor 67% gevuld. Op die datum zat er 73 TWh gas in de Nederlandse opslagen. Deze waren op die datum voor 51% gevuld. Het Nederlandse vulseizoen loopt in de praktijk nog tot 1 november.

Het Europese vuldoel waar Nederland aan gehouden is komt voort uit de EU verordening gasleveringszekerheid en betreft een *Europese verplichting* op lidstaatniveau.⁵ De verordening verplicht alle lidstaten in beginsel tot een

⁴ Kamerstukken II, 2025/26, 36 933, nr. 1.

⁵ Verordening (EU) 2025/1733 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1938 wat betreft de rol van gasopslag voor het veiligstellen van de gasvoorziening in de

vulgraad van 90%. Deze vulgraad is overeengekomen op basis van politieke afstemming in Europa tijdens de gascrisis in 2022. Die afspraken zijn belangrijk omdat Europa een gezamenlijk gasmarkt heeft. Door samenwerking staan we sterker, ook in geval van verstoringen. Op dit percentage maakt de verordening enkele uitzonderingen⁶ waardoor het vuldoel voor Nederland 107 TWh bedroeg, wat neerkomt op een vulgraad op 74% van de totale Nederlandse gasopslagcapaciteit (te behalen tussen 1 oktober en 1 december).⁷

Waar Nederland zelf geen invloed kan uitoefenen op gasprijzen op de groothandelsmarkt, kan de Europese Unie als geheel daar wel een effect op hebben. In maart 2026 heeft de Europese Commissie de lidstaten met gasopslagcapaciteit daarom al opgeroepen om dit vuldoel met 10 procentpunt te verlagen.⁸ Dit om te voorkomen dat de gasprijzen op de groothandelsmarkt – die gespannen is door de situatie in het Midden-Oosten – tijdens het vulseizoen onnodig (verder) worden opgedreven. Gelet op de sinds maart 2026 aanhoudende moeilijke marktomstandigheden heeft het kabinet besloten deze verlaging toe te gaan passen. Hiermee komt Nederland uit op een Europees vuldoel van 64%, ofwel afgerond 93 TWh. Het kabinet verwacht dit doel tussen 1 oktober en 1 december te realiseren. EBN ligt namelijk volledig op schema om uiterlijk per 1 november 80 TWh in de seizoensopslagen te hebben opgeslagen voor zover de markt dat niet alsnog gaat doen. Daarnaast zal EBN 5 TWh in de PGI Alkmaar opslaan. Samen met het gas dat door marktpartijen in de gasopslag Bergermeer en enkele gascavernes⁹ is opgeslagen zal er naar verwachting meer dan 93 TWh gas in de Nederlandse opslagen aanwezig zijn bij aanvang van deze winter.

Het kabinet verwacht dat de leveringszekerheid van gas aankomende winter voldoende geborgd is met een vulgraad van 93 TWh. De vulgraad ligt ruim boven de gemiddelde onttrekking uit de opslagen in de winter in de afgelopen jaren van 70 TWh. Met deze vulgraad is Nederland nog steeds goed beschermd tegen uitzonderlijke (weers)omstandigheden.

Toelichting op aanbod- en prijsontwikkeling

Van het totale aanbod van gas in Nederland komt op jaarbasis momenteel iets minder dan 20% uit eigen productie terwijl import via pijpleidingen en aanvoer van LNG ieder voorzien in iets meer dan 40%. Een deel van dit aanbod wordt in de zomer opgeslagen in de seizoensopslagen, zodat dit in de winter kan worden ingezet op momenten van hoge vraag. Gasopslagen zijn weliswaar een belangrijk

aanloop naar het winterseizoen (PbEU L 2025/1733).

⁶ Voor Nederland geldt de uitzondering dat dit vuldoel wordt verminderd met het volume dat gedurende de jaren 2016 t/m 2021 tijdens de onttrekkingsperiode voor gasopslag (oktober-april) gemiddeld per jaar is geleverd aan niet-EU landen. Dit betreft 23 TWh per jaar als gevolg van levering vanuit Nederland aan het Verenigd Koninkrijk in de referentieperiode 2016 tot en met 2021.

⁷ De totale capaciteit van alle ondergrondse gasopslaginstallaties die zich op het Nederlandse grondgebied bevinden en rechtstreeks verbonden zijn met een afzetgebied op het Nederlandse grondgebied.

⁸ Zie ook Kamerstukken II 2025/26, 29 023, nr. 716.

⁹ Cavernes zijn gasopslagen waaruit snel geproduceerd kan worden en die snel weer gevuld kunnen worden (multi-cycle). Zie ook bijlage 1 bij Kamerstuk 29 023, nr. 563.

middel om te voorzien in seizoensflexibiliteit¹⁰ en daarmee voldoende aanbod in de winter, maar ze zijn niet het enige middel.

Belangrijke lessen van de Oekraïne crisis zijn dat LNG op relatief korte termijn veel kan bijdragen aan gasleveringszekerheid én dat een aanbodverstoring alternatieve aanvoerstromen tot stand laat komen. Er is sindsdien hard gebouwd aan uitbreiding van importcapaciteit, niet alleen in Nederland maar in heel Europa. In 2022 is de LNG-importcapaciteit in Nederland verdubbeld van 12 naar 24 bcm per jaar. Vanaf oktober van dit jaar wordt de GATE terminal in Rotterdam verder uitgebreid met een vierde opslagtank waardoor nog eens 4 bcm per jaar extra importcapaciteit beschikbaar komt.¹¹ De totale LNG-importcapaciteit in Nederland zal daarmee vanaf oktober 2026 ca. 28 bcm per jaar bedragen, verspreid over Rotterdam en de Eemshaven.

De LNG aanvoer in Noordwest-Europa in 2026 ligt tot dusver ongeveer op het niveau van 2025. Een recente analyse van het IEA¹² laat zien dat de LNG-export vanuit Qatar en de Verenigde Arabische Emiraten in de eerste helft van 2026 weliswaar 35 miljard kubieke meter (bcm) lager was,¹³ maar dat er tegelijkertijd een toename was van 27 bcm uit met name de VS en Afrika. Ook wordt in de tweede helft van 2026 een verdere toename verwacht door nieuwe projecten in Noord-Amerika, Afrika en Australië. Wel is de gasprijs sterk toegenomen.

De gasinfrastructuur in Europa is robuust. Daardoor kan gas op verschillende manieren naar Europa en Nederland kan komen. Dit laten ook de simulaties van ENTSG¹⁴ zien. Om de risico's van de uitval van infrastructuur nader te kunnen beoordelen worden om de vier jaar Uniebrede simulaties uitgevoerd. De meest recente simulatie van ENTSG dateert van eind januari 2025.¹⁵ Voor Nederland zijn twee scenario's relevant die beiden zien op het wegvallen van de aanvoer van Noors gas. Hierover heeft mijn voorganger uw Kamer geïnformeerd.¹⁶ Daaruit blijkt dat het totale stelsel aan pijpleidingen voldoende robuust is, waardoor uitval van één van deze leidingen deels kan worden opgevangen door het gas via één of meer van de andere leidingen te transporteren. Op dit moment zien we een stabiele aanvoer via pijpleidingen: de eerste helft van 2026 laat een lichte toename zien van gas dat via pijpleidingen wordt aangevoerd ten opzichte van 2025.¹⁷

Als het aanbod krappere wordt, zal de prijs op de Nederlandse gashandelsplaats TTF toenemen. Dit zal naar verwachting leiden tot minder gebruik en het omschakelen naar andere brandstoffen, zowel in Nederland als in de buurlanden.

¹⁰ Door GTS gedefinieerd als het verschil tussen de gasvraag in de wintermaanden (oktober t/m maart) ten opzichte van een vlak aanbod gedurende het jaar.

¹¹ Dit betekent dat vanaf oktober 2026 via de GATE terminal in totaal 20 bcm per jaar kan worden geïmporteerd (dit staat gelijk aan ca. 232 TWh per jaar). Deze 20 bcm bestaat uit 16 zogenoemde vaste terminalcapaciteit en 4 bcm zogenoemde niet-vaste of afschakelbare capaciteit die door de gebruikers van GATE kan worden benut. De importcapaciteit van GATE is volledig gecontracteerd door marktpartijen die LNG willen importeren, zie Kamerstukken II 2023/24, 29 023, nr. 449.

¹² IEA, Gas Market Report, Q3-2026. Raadpleegbaar via: [Gas Market Report, Q3-2026 - Analysis - IEA](#).

¹³ Ten opzichte van de eerste helft van 2025.

¹⁴ De Europese organisatie waarin nationale gasnetwerkbeheerders op Europees niveau zijn verenigd.

¹⁵ ENTSG Union-wide Security of Supply Simulation Report, January 2025

¹⁶ Kamerstukken II 2024/25, 29 023, nr. 532.

¹⁷ JRC Gas Dashboard.

Deze dynamiek is bijvoorbeeld gezien in 2022-2023 toen gasprijzen hoog waren door de inval van Rusland in Oekraïne. Hoge prijzen leidden er destijds toe dat het Nederlandse gasverbruik met bijna 30% daalde. Hoewel deze dynamiek onderdeel is van het functioneren van een markt waar vraag en aanbod in balans komen, blijft het kabinet uiteraard de effecten op de brede economie in dergelijke scenario's in het bijzonder nauwgezet volgen.

Sinds de start van het conflict in Iran op 28 februari 2026 zijn de gasprijzen op de groothandelsmarkt gestegen. In brieven van 16 maart en 21 april 2026 is het kabinet ingegaan op de impact van dit conflict op de gasmarkt(en).¹⁸ Sinds de vorige updatebrieven van d.d. 5 juni en 2 juli 2026¹⁹ is die situatie in essentie niet veranderd: er zijn dagelijks prijsbewegingen. Dit is vaak het gevolg van geopolitieke ontwikkelingen, maar is ook het gevolg van nieuwe marktinformatie over (verwacht) aanbod van aardgas en uitbreiding of onderhoud van infrastructuur. Wel is de prijs de afgelopen weken gestaag toegenomen. Op de Nederlandse gashandelsplaats Title Transfer Facility (TTF), waar de gasprijs in januari 2026 nog rond de € 30 per MWh lag, bewoog de gasprijs zich de afgelopen maanden nog tussen ruwweg € 40 en € 82 per MWh. Dit zijn hoge prijzen maar wezenlijk lager dan de prijzen die zich tijdens de Oekraïne crisis in 2022-2023 voordeden. Toen doorbrak de gasprijs in augustus 2022 kortstondig een uitzonderlijk prijsniveau van € 300 euro per MWh, en bleef deze ruim een jaar rond de € 100 per MWh.

Tot slot

Het kabinet volgt de ontwikkelingen op de gasmarkt nauwlettend, is daarbij in contact met alle relevante partijen, en houdt uw Kamer daarover op de hoogte. In oktober ontvangt u de jaarlijkse reguliere update gasleveringszekerheid met betrekking tot de voorbereidingen die het kabinet treft voor de volgende winter van 2027/2028. Daarbij zal ook het jaarlijkse overzicht gasleveringszekerheid van GTS aan uw Kamer worden aangeboden. Daarnaast ontvangt u eind deze maand de Kamerbrief strategisch gasbeleid met de kabinetsvisie op de rol van de overheid in gasmarkt op de langere termijn.

De minister van Klimaat en Groene Groei,
S. van Veldhoven-van der Meer

¹⁸ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1 en Kamerstukken II 2025/26, 23 432, nr. 666.

¹⁹ Kamerstukken II, 2025/26, 29 023, nr. 664 en Kamerstukken II, 2025/26, 29 023, nr. 716.